

תוכנית מגמה לעתיד

יישום במוסד חינוכי

כיתה חדשה – סוג כיתה 49

יולי 2022 - תמוז תשפ"ב

תוכן העניינים

מבוא: מטרת המסמך

חלק א': על התוכנית

עמ' 4	1. מטרת
עמ' 5	2. אוכלוסיית היעד
עמ' 5	א. תנאי סף
עמ' 5	ב. איתור מועמדים והליך בדיקת התאמתם
עמ' 6	3. מודל הפעלה
	א. מגמות הלימוד
	ב. רכיבי התוכנית
	ג. שבוע הלימודים
	ד. הארכת שנת הלימודים
	ה. סוג הכיתה
	ו. פיתוח מקצועי והדרכות
	ז. סדנאות הורים
עמ' 11	4. כוח אדם: צוות הכיתה
עמ' 12	5. תקצוב כיתה
עמ' 13	6. שיתופי פעולה וממשקי עבודה
	א. ברמת המחוז
	ב. ממשקי עבודה עם מטה התוכנית
	ג. קשר עם הלשכות לשירותים חברתיים
	ד. ביטוח לאומי: נכות כללית / משרד הבריאות: סל שיקום
	ה. ביטוח לאומי: הכרה בתוכנית לצורך קבלת גמלה – הבטחת הכנסה

עמ' 16

חלק ב': יישום התוכנית במוסד חינוכי חדש

עמ' 17

1. שלב א': בדיקת היתכנות וקבלת החלטה

עמ' 18

2. שלב ב': היערכות לפתיחת שנת הלימודים הראשונה

א. גיוס כוח אדם

ב. בחירת מגמות הלימוד

ג. איתור, גיוס ובדיקת התאמת המועמדים לכיתה

נספחים

עמ' 20

נספח א': [פירוט רכיבי התוכנית](#)

עמ' 25

נספח ב': [משימות נדרשות ליישום התוכנית](#)

עמ' 28

נספח ג': [פנייה להכרה בנכות](#)

מבוא

תוכנית 'מגמה לעתיד' עוסקת בחינוך טכנולוגי מקצועי מותאם לצעירים עם מוגבלות ובפיתוח מסוגלות תעסוקתית להעצמת הצעיר לקראת השתלבותו כבוגר אוטונומי ועצמאי בחברה ובשוק העבודה החופשי. התוכנית מתמקדת בלימודים עיוניים מותאמים, הנדרשים לקראת הסמכה טכנולוגית, ובטיפוח ערכים, כישורים ומיומנויות הנדרשים להשתלבות בעולם העבודה. התוכנית מרחיבה את האפשרויות ללימודי המשך לצעירים עם מוגבלות לקראת השתלבותם, בתום תקופת הלימודים, בשירות משמעותי ובתעסוקה איכותית בשוק החופשי.

אגף א' חינוך מיוחד ומינהל מדע וטכנולוגיה במשרד החינוך, בשיתוף פעולה עם אגף תעסוקה לאוכלוסיות רווחה, במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, מקדמים את יישומה של התוכנית בכיתות לחינוך מיוחד בעיקר במכללות טכנולוגיות.

שותפים בשלבי הפיתוח גם אגף הקרנות במוסד לביטוח לאומי וג'וינט ישראל.

מסמך זה כולל:

1. הצגת התוכנית בפני הנהלת המוסד החינוכי.
2. עקרונות לתיאום ציפיות בין הנהלת המוסד החינוכי לצוות המטה, בהתייחס לשלבי כניסה ולמהלך שנה"ל.
3. הצגת לוח זמנים ושלבי הפעולה.

המסמך נועד לרכז את כלל ההנחיות של משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, הקשורות לנושא, וכולל הפניות לחוזרי מנכ"ל ולמסמכי המשרד.

בכל מקום שבו מצוין "מוסד חינוכי" הכוונה למכללה או לבית ספר תיכון או לבית ספר לחינוך מיוחד.

חלק א': הצגת התוכנית

1. מטרת התוכנית

לתוכנית ארבע מטרות מרכזיות:

- העצמת הצעיר לקראת השתלבותו כבוגר אוטונומי ועצמאי בחברה ובשוק העבודה החופשי.
- פיתוח מסוגלות תעסוקתית.
- לימודים לקראת זכאות להסמכה טכנולוגית.
- הכנה לשירות צבאי/אזרחי משמעותי.

2. אוכלוסיית היעד

א. תנאי סף

התוכנית מיועדת לצעירים עם מוגבלות בוגרי 12 שנות לימוד, אשר במהלך שנות לימודיהם היו זכאים לשירותי חינוך מיוחדים, למדו בשילוב יחידי בכיתה רגילה או בכיתה לחינוך מיוחד בבית ספר רגיל או בבית ספר לחינוך מיוחד.

1. מגלים מוטיבציה ללימודים בתוכנית זו.
2. מגלים מסוגלות לתפקד באופן עצמאי.
3. מבחינת הישגים לימודיים: ציון עובר בלפחות שניים ממקצועות הליבה על פי תוכנית הלימודים הנדרשת ל-90 שעות (מבחן פנימי).
4. ללא זכאות לתעודת בגרות מלאה.
5. זכאים לשירותי מינהל מוגבלויות במחלקה לשירותים חברתיים במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים או זכאים לשירותי סל שיקום במשרד הבריאות.
6. הצעירים יתקבלו לתוכנית על פי גילם, בהתאם להנחיות משרד החינוך.

[במארו הידע של מגמה לעתיד](#) בפרק היערכות ניתן למצוא עלון מידע בעברית ובערבית למסירה למועמדים, לשימושכם.

ב. איתור מועמדים והליך בדיקת התאמתם

צוות המוסד החינוכי יפרסם מידע על קיומה של התוכנית ויקיים מפגשים לצוותי חינוך בבתי ספר ולאנשי מקצוע שונים, כגון: עו"ס, קב"ס במטרה לאתר מועמדים לתוכנית.

תלמידים אשר אותרו כמועמדים פוטנציאליים יוזמנו לערבי חשיפה במכללה יחד עם ההורים.

מועמדים אשר יגלו עניין בתוכנית ויעמדו בתנאי הסף המפורטים לעיל, יוזמנו להליך בדיקת התאמה אשר יתקיים במכללה. שלבי התהליך מפורטים [במסמך זה](#).

3. מודל הפעלה

א. מגמות הלימוד

בחירת מגמות תתבצע בשיח משותף של המוסד החינוכי עם צוות המטה. כל צעיר המשתתף בתוכנית ילמד באחת משתי המגמות הפועלות במכללה. תלמידים אשר יעמדו בדרישות ההסמכה יהיו זכאים לתעודת הסמכה מקצועית מטעם משרד החינוך.

ב. רכיבי התוכנית¹

לאופן ההפעלה של כל אחד מרכיבי התוכנית ראו קישור [נספח א.](#)

¹ מערכי הסדנאות והשיעורים, נוהלי ההפעלה של רכיבי התוכנית, כלים וטפסים - כלולים במארז הידע של התוכנית [במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה](#) של משרד החינוך.

שעות הלימוד במקצועות השונים במהלך התוכנית מפורטות להלן:

סך הכול	י"ב המשך 3		י"ב המשך 2		י"ב המשך 1			
	סמטר ב	סמטר א	סמטר ב	סמטר א	סמטר ב	סמטר א		
330					10	12	אנגלית	מקצועות ליבה ומיומנויות כלליות
							מתמטיקה	
							עברית / עברית וערבית	
120	2	2			2	2	כתיבה מדעית ושימושי מחשב	מקצועות ליבה ומיומנויות כלליות
60	2	2					קורס יזמות	
180	2	2	2	2	2	2	ספורט	
270	3	3	3	3	3	3	תוכנית הכנה לחיים עצמאיים	חינוך לחיים עצמאיים ולתעסוקה
30			2				הכנה לשירות משמעותי	
270	3	3	3	3	3	3	סדנת הכנה לתעסוקה ולקריירה	
180		4		4		4	קורסים מקצועיים -תומכי מגמה	
90				3		3	קורסים מקצועיים -קורסי התנסות	
135					9 (6)		התנסות בתעסוקה	
120					3	5	מבוא מדעי	
540			8	8	10	10	מקצוע מוביל	הסמכה מקצועית
540	12	10	8	4	2		מקצוע ההתמחות	
1080	18 (14)	18 (14)	18 (12)	18 (12)			התנסות בתעסוקה במקצוע	
105	3	1	1		1	1	שעות גמישות לצרכי הרחבה, השלמה, חזרה, חיזוק, תכנים "יחודיים"	לשיקול המכללה
4,050	45	45	45	45	45	45		סך הכול

המוסד החינוכי יגבש מערכת שעות בהתאם להנחיות והיא תוגש עד ה-15.9 בכל שנה למפקחת באגף לחינוך מיוחד.

שבוע הלימודים

הלימודים בתוכנית מתקיימים במשך שלוש שנים, חמישה או שישה ימים בשבוע, כמפורט להלן:

ימים א-ו		ימים א-ה	מודל הפעלה
ו	א-ה		
5	8 (סה"כ 40 ש"ש)	9 (סה"כ 45 ש"ש)	שעות לימוד ביום
5	5	5	שעות רוחב שבועיות
50	50	50	סה"כ

יום לימודים שאורכו 8 שעות יתקיים בין השעות 08:00-15:30

יום לימודים שאורכו 9 שעות יתקיים בין השעות 8.00-16.15

יום הלימודים יתקיים בהתאם לפירוט שעות העבודה ומשך השיעורים בני 45 דקות או 50 דקות (באופן משולב) כמפורט [בתקנון שירות עובדי הוראה](#)

- החל מסמסטר שני בשנה א' התלמידים ישתתפו יום בשבוע בהתנסות תעסוקתית. בשנים ב' וג' – התלמידים ישתתפו במשך יומיים בשבוע בהתנסות תעסוקתית.
- הכיתה תקיים סיור במקום התעסוקה/העבודה בתדירות של כאחת לחודש ולא פחות משמונה סיורים בשנה"ל.

ג. הארכת שנת הלימודים

התוכנית תופעל במסגרת תוכנית החופשה - הארכת שנת הלימודים, כלהלן, בכפוף להנחיות [חוזר מנכ"ל תשס"ד/5\(א\), ז' בטבת תשס"ד, 1 בינואר 2004](#).

תוספת ימים עפ"י צרכים	במגזר הלא-יהודי	חופשת החגים במגזר היהודי		חופשת קיץ בכל המגזרים	סוג כיתה
עד 6 ימים	חורף ואביב	חנוכה ופסח	סוכות	יולי	פעילות מתקיימת

ד. סוג הכיתה

כיתת 'מגמה לעתיד' היא כיתת חינוך מיוחד רב-לקותית (קוד כיתה 49). הכיתה מוגדרת במערכות המשרד כלהלן.

- שנה ראשונה - י"ב מקבילה 71
- שנה שנייה - י"ב מקבילה 72
- שנה שלישית – י"ב מקבילה 73

לפתיחת כיתה יש לפעול באופן מוקדם בהתאם להנחיות המפורסמת בכל שנה, ראו:

"הקמת בסיס הדיווח בחטיבה העליונה לשנת הלימודים תש"ף" (מתעדכן בכל שנה)
סל השירותים של הכיתה מפורט בסעיף [התקצוב](#).

יש לוודא עם המפקחת או עם הרשות/הבעלות שהכיתה מדווחת כנדרש גם במערכת "משבצת".

ה. פיתוח מקצועי והדרכות

בשל מהמאפיינים הייחודיים של התוכנית, נערכות הדרכה לצוות לפיתוח מקצועי. להלן עקרונות מנחים לקיום ההדרכות:

- השתתפות צוות חדש בקורס "מבוא ל'מגמה לעתיד'".
- השתתפות צוותים בקורסים המתקדמים בנושאים הנוגעים להכנת הצעירים לחיים עצמאיים ואוטונומיים בכלל ובפרט בנושא הכנה להשתלבות בשירות משמעותי, בעולם העבודה והשתלבות בחברה כבוגר עצמאי.

הקורסים מתקיימים במודל משלב של מפגשים פנים-אל-פנים ולמידה מרחוק.

- מפגשי הדרכה בלמידה מרחוק מתקיימים בתדירות משתנה/בהתאם לצורך ובנושאים שונים, כגון: הכנת הצעירים לשירות צבאי או שירות לאומי-אזרחי, מימוש זכויות, היכרות עם מערכי שיעורים וסדנאות.
- הדרכה במכללות החדשות והממשיכות מתקיימת על פי תוכנית שנתית ובהתאם לצורך.

ו. סדנאות הורים

בכל שנה יתקיימו שמונה מפגשים עם הורי הצעירים המשתתפים בתוכנית:

סדנא קבוצתית להורים בלבד

קבוצת ההורים תונחה במשותף על ידי שני אנשי צוות על פי שיקול דעת מנהל המוסד והצוות החינוכי. לפחות אחת המנחות תהיה מתחום הייעוץ או הטיפול. קבוצת ההורים תיפגש שש פעמים בשנה.

בנוסף למפגשים אלה, בכל שנה יתקיימו שני מפגשים משותפים להורים ולצעירים. מפגשים אלו יעסקו בנושאים של מיצוי זכויות, שירות משמעותי וחיבור לתוכניות המשך נוספות.

4. כוח אדם: צוות הכיתה

בכיתת 'מגמה לעתיד' פועל צוות רב-מקצועי כמפורט להלן:

- מחנכת/ה הכיתה - מורה לחינוך מיוחד.
- מורים מקצועיים למקצועות נוספים - מתמטיקה, אנגלית, מדעים, חינוך גופני, ועוד.
- מורי מגמות בהתאם למגמות הנלמדות.
- עובדי הוראה ממקצועות הבריאות:
  - ✓ מרפאה בעיסוק
  - ✓ מטפלת בהבעה ובאומנות
- סייעות.
- יועצת: משרת היועץ מעוגנת בתקן (במסגרת השכל"מ) בחטיבות העליונות בהיקף של 1.7 ש"ש לכיתה. היועץ חייב להורות לפחות 1/3 משרה בכיתה (מעצם הגדרתו כ'מורה יועץ', ועל סמך הסכמות עם המזכירות הפדגוגית). מומלץ שילמד בכיתה על פי תוכנית שתעסוק בנושאים ייעוציים (למשל, כישורי חיים). [למידע נוסף](#)
- מקדמת/תעסוקה: מועסקת על ידי עמותה מפעילה מטעם משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. תחילת עבודה: לקראת סוף הסמסטר הראשון של השנה הראשונה שבה התוכנית תופעל.

5. תקצוב כיתה - סוג כיתה 49

ראו [אתר מינהל כלכלה ותקציבים](#), טבלת שעות תקן לתלמיד בחטיבה העליונה, כיתת חט"מ - חנ"מ טכנולוגי כיתה י"ב.

רכיבים נוספים

- הזנה.
- 50 ש"ש סיוע לכיתה.
- תקצוב לתוכניות חופשה במסגרת הארכת שנה"ל.
- הסעות לתלמידים עם זכאות לשירות זה, על פי הנוהל הבא:

- משרד החינוך משתתף בעלות הוצאות הסעה מאורגנת/החזר הוצאות נסיעה לתלמידי החינוך המיוחד הלומדים במסגרת 'מגמה לעתיד' (בקוד כיתה 49).
- ההסעה/החזר הוצאות נסיעה יינתנו בתנאי שהתלמיד לומד בכיתה המתאימה הקרובה ביותר לביתו. השתתפות בעלות הוצאות הסעה/החזר הוצאות נסיעה למסגרת חינוך מרוחקת, כשקיימת מסגרת חינוך קרובה מתאימה, תעלה לדיון בוועדת הסעות מחוזית ובמידת הצורך לדיון בוועדת חריגים. על ההסעה לעמוד בכללים ובהנחיות המפורטות בהוראה זו ובכפיפות לאישור ועדת הסעות מחוזית.
- בנוסף, המשרד משתתף בעלות הוצאות הסעה מאורגנת/החזר הוצאות נסיעה 'לגופים קולטים', כפי שהותאמו כחלק מהתוכנית האישית של התלמיד. על צוותי החינוך לתעדף את בחירת ה'גוף הקולט', בנוסף לשיקולים המקצועיים, באופן הבא:
  - ✓ התלמיד יתנסה ב'גוף קולט' בסמוך למסגרת החינוך שבה הוא לומד.
  - ✓ התלמיד יתנסה ב'גוף קולט' בסמוך למקום מגוריו.

6. שיתופי פעולה וממשקי עבודה

א. שיתוף פעולה ברמת המחוז

צוות התוכנית במכללה יעמוד בקשר עם מפקחת חינוך מיוחד במחוז לצורך היועצות, דיווח במידת הצורך, הזמנת המפקחת או מי מטעמה או מטעם המת"א לשיבות סטטוס וסיוע באיתור מועמדים לתוכנית.

ב. ממשקי עבודה עם מטה התוכנית

ממשקי העבודה בין המכללה למטה התוכנית יבואו לידי ביטוי באמצעות:

- ליווי, היועצות והדרכה בתחילת השנה ובמהלכה.
- בחירת מגמות משותפת על פי הנוהל המצורף כאן כנספח

שיבות סטטוס: אחת לרבעון תתקיים ישיבת סטטוס בהשתתפות צוות מטה התוכנית, לעדכונים, להדרכה ולמעקב אחר יישום התוכנית במוסד החינוכי. מועדי הישיבות יתואמו

בתחילת השנה כחלק מהתוכנית השנתית, כדי לאפשר היערכות להשתתפות הצוות. בישיבה זו ישתתפו:

- מנהל/ת המוסד החינוכי.
- רכז/ת התוכנית במכללה.
- מחנכ/ת, אנשי צוות נוספים בצוות הכיתה, על פי שיקול דעת וצורך.
- מקדמ/ת תעסוקה.
- נציג/ת הפיקוח או/ו נציג המתי"א.
- מדריכות מטעם משרד החינוך.
- נציג/ת רשת החינוך/הבעלות ו/או הרשות המקומית.

לקראת ישיבת הסטטוס יעודכן המידע במצגת על פי [הפורמט הרצ"ב](#).

אירועים חריגים וישיבות סיום השתתפות

- אירוע חריג: צוות התוכנית במכללה יפעל בכפוף להנחיות משרד החינוך גם בהתייחס לאירוע חריג. לקריאה נוספת ראו חוזר מנכ"ל: [אקלים חינוכי מיטבי](#) [התמודדות מוסדות חינוך עם אירועי אלימות וסיכון](#). בנוסף לכך, הצוות יעדכן באמצעות דוא"ל בתכתובת 'דוחות אירוע חריג' גם את המפקחת באגף א' חינוך מיוחד, הממונה על התוכנית ואת המדריכה הארצית.
  - סיום השתתפות: במצב שבו קיים קושי בהשתלבותו של צעיר בתוכנית, יש להקפיד לפעול במספר אופנים כדי להגביר את סיכויי הצלחתו: התאמת תוכנית אישית, הגברת תחושת השייכות, קידום ביקור סדיר והתמדה בלימודים, ישיבה בהשתתפות הצעיר והוריו ובמידת הצורך והאפשר עם גורמי מקצוע בקהילה. מוצע לקיים ישיבות היוועצות ומעקב ולתעדן.
- אם למרות העשייה החינוכית הוחלט להפסיק את השתתפותו של הצעיר בתוכנית, טרם סיום שנות הלימוד, יש לקיים ישיבה בנושא בהשתתפות הצעיר והוריו, מנהל המוסד החינוכי, המחנכת והיועצת ובהתאם לצורך גם עם גורם משמעותי נוסף בקהילה. מוצע

לבחון הזמנת מי מטעם המתי"א ועו"ס בקהילה ולבחון תוכנית המשך. סיכום הישיבה וההחלטה יישלחו למפקחת החינוך המיוחד במחוז ובמטה.

ג. קשר עם לשכות לשירותים חברתיים

מימון רכיב ההתנסות בתעסוקה בתוכנית נעשה באמצעות משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. ישנם שירותים ותוכניות המשך נוספות של המשרד, שהצעירים עשויים להיות זכאים להם, כגון: הכנה לשירות משמעותי וליווי טרום ובמהלך השירות, מעקב אחרי ההשתלבות בתוכניות המשך לאחר סיום הלימודים. לכן, בתוכנית 'מגמה לעתיד' אנו מעודדים את הצעירים להיות בקשר עם המחלקות לשירותים חברתיים בעיר מגוריהם, כדי לתמוך במימוש הזכויות המגיעות להם.

מידע על פרטי ההתקשרות עם המחלקות לשירותים חברתיים ברשות ראו [כאן](#)

ד. ביטוח לאומי: נכות כללית / משרד הבריאות: סל שיקום

ההתנסות התעסוקתית היא רכיב חובה בתוכנית הלימודים. קבלת הכרה מטעם המוסד לביטוח לאומי או זכאות לסל שיקום מטעם משרד הבריאות היא תנאי קבלה לתוכנית, המאפשר ליווי להתנסות בעבודה על ידי מקדם תעסוקה, מטעם משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים או מטעם משרד הבריאות השותפים לתוכנית.

לצורך קבלת ליווי של מקדם תעסוקה, על הצעיר להיות מוכר באחד המסלולים הבאים:

הכרה ב-20% ומעלה של נכות כללית בביטוח לאומי.

או

הכרה של 40% ומעלה של נכות נפשית בביטוח לאומי או באמצעות פסיכיאטר (בקשת סל שיקום במסלול אישי). לאחר קבלת ההכרה על הצעיר לפנות לוועדת השיקום האזורית לקבלת סל שיקום, ובוועדה לבקש תעסוקה נתמכת.

לפירוט אופן הפנייה למסלולים אלה ראו נספח ג' [פנייה להכרה בנכות](#)

לתשומת ליבכם

- קבלת ההכרה בביטוח לאומי או זכאות לסל שיקום של משרד הבריאות היא תנאי קבלה לתוכנית.
- יש להסדיר נושא זה לפני תחילת שנת הלימודים הראשונה.
- ההשתתפות בתוכנית 'מגמה לעתיד' לא פוגעת בזכותו של הצעיר לפנות, אחרי הלימודים, למחלקת השיקום במוסד לביטוח לאומי ולבחון את זכאותו לשיקום מקצועי.

ה. ביטוח לאומי: הכרה בתוכנית לצורך קבלת גמלה – הבטחת הכנסה

חלק ממשותפיה התוכנית זכאים - **בשנתיים הראשונות ללימודים בלבד** – לקבל גמלת הבטחת הכנסה מהביטוח הלאומי (ללא קשר להכרה בנכות). תוכנית 'מגמה לעתיד' הוכרה על ידי ביטוח לאומי לקבלת גמלת הבטחת הכנסה למשתתפיה - **בכפוף ליתר תנאי הזכאות להבטחת הכנסה.**

קבלת הגמלה היא עבור חודשי הלימוד בלבד (ספטמבר עד יולי) ובתנאי של נוכחות מלאה של המשתתף בתוכנית. על המוסד החינוכי לדווח למוסד לביטוח לאומי בדבר הצטרפות התלמידים למסלול על גבי **טופס דווח בתחילת כל שנה** ולדווח על **נוכחות** מלאה של התלמיד בלימודים בכל חודש.

חלק ב': תהליך יישום התוכנית במוסד חינוכי חדש

להלן לוח זמנים של הפעולות הנדרשות לשם יישום התוכנית במוסד חינוכי חדש.

מועד	פעולות	אחראי	
שלב 1 בדיקת היתכנות וקבלת החלטה	דיון במטה בנושא פתיחת התוכנית במוסד חינוכי חדש. צוות המטה יבחן עם משרד העבודה והרווחה היתכנות להועדות לצורך ליווי על ידי מקדם תעסוקתי לתלמידים. שיח של מפקחת חינוך מיוחד במטה עם המפקחת המתאמת לחינוך מיוחד במחוז, ובהמשכו עם הרשות והבעלות. איתור של מכללה/מוסד חינוכי מתאים.	מפקחת באגף לחינוך מיוחד ורפרנט במינהל מדע וטכנולוגיה. מפקחת חינוך מיוחד במטה. רפרנט במינהל מדע וטכנולוגיה.	
	אוקטובר-נובמבר	ישיבת בדיקת היתכנות הפעלה במוסד החינוכי וקבלת החלטה.	בהשתתפות כל הגורמים ובאחריות המטה.
שלב 2 היערכות	דצמבר	גיוס רכזת לתוכנית, פרסום התוכנית ואיתור מועמדים.	המוסד החינוכי.
	דצמבר-פברואר	בחירת מגמות הלימוד.	המכללה/המוסד החינוכי בשיתוף המטה.
	ינואר-מרס	פרסום התוכנית, איתור מועמדים, ערבי חשיפה למועמדים ולהורים, ימים מרוכזים לבדיקת התאמה.	המוסד החינוכי.
	מרס-אפריל	הגשת בקשה לאישור מגמות דרך מוקד המקצוע.	המוסד החינוכי.

המוסד החינוכי (בשיתוף המטה). המוסד החינוכי.	ועדות קבלה. גיוס צוות הכיתה.	אפריל-מאי	
המוסד החינוכי.	מפגשי היכרות וקליטה (מועמד והוריו). ימי גיבוש כיתתיים למועמדים שהתקבלו. סיום הליכי הרשמה.	יוני-אוגוסט	
	פתיחה של שנת הלימודים.	1.9	

שלב 1: בדיקת היתכנות וקבלת החלטה

שלב בדיקת ההיתכנות: הממונים על התוכנית מטעם האגף לחינוך מיוחד ומטעם מינהל תקשוב מדע וטכנולוגיה יבחנו את הצורך ואת ההיתכנות להפעלה במוסד חינוכי חדש. בהמשך לשיח זה, צוות המטה יבחן עם משרד העבודה והרווחה היתכנות לתקצוב, שיאפשר ליווי על ידי מקדם תעסוקה במוסד חינוכי נוסף.

- א. בשלב זה יתקיים שיח עם המפקחת המתאמת במחוז, ובהמשכו עם הרשות והבעלות שבהם התוכנית תיושם.
- ב. לשם קבלת החלטה על פתיחת התוכנית במוסד החינוכי תתקיים ישיבה לבדיקת היתכנות, לא יאוחר מחודש נובמבר בשנה שלפני הפתיחה. בישיבה זו ישתתפו:

- מפקחת באגף לחינוך מיוחד.
- נציגת מינהל מדע וטכנולוגיה.
- נציגי המכללה.
- נציג הבעלות/הרשות המקומית.
- מפקחת חינוך מיוחד ביישוב.
- מנהלת מתי"א.
- נציג משרד הרווחה.

בעת קבלת ההחלטה יילקחו בחשבון השיקולים הבאים:

- א. הצורך בכיתה באזור זה ייקבע גם בהתחשב בכיתות 'מגמה לעתיד' סמוכות.
- ב. מוטיבציה וראיית הנחיצות של הפיקוח, הרשות והבעלות.
- ג. נכונות של המכללה להפעיל כיתה זו ולהקצות משאבים להשתתפותה בתוכנית, כגון: תשומת-לב ניהולית, איתור, גיוס ומיון סטודנטים וכן תנאים פיזיים מאפשרים, כגון כיתות, חדר טיפולים, חדרי מחשב, מעבדות וכדומה.
- ד. נגישות: המוסד החינוכי נגיש לסטודנטים עם מוגבלות על פי עקרון הרצף - דרכי גישה, כיתות לימוד, מעבדות, חצר, שירותים.

שלב 2: היערכות לפתיחת שנת הלימודים הראשונה

- א. **גיוס כוח אדם**
  - הנהלת המוסד החינוכי תדאג לגיוס איש/ת צוות שיעסוק באיתור מועמדים ובהעמקת ההיכרות עם רכיבי התוכנית. מומלץ לאתר איש צוות שיהיה **מחנך הכיתה** ובהמשך יפעל כרכז התוכנית במוסד החינוכי.
  - הנהלת המוסד החינוכי תדאג להיערך לאיתור צוות לקראת תחילת שנה - מורים מקצועיים, עובדים ממקצועות הבריאות והטיפול, יועצת וסייעת.
- ב. **בחירת מגמות הלימוד**

מגמות הלימוד ייבחרו במהלך החודשים דצמבר עד פברואר שלפני פתיחת התוכנית במכללה. בחירה זו תאפשר איתור וגיוס מועמדים, המגלים עניין בתחומי לימוד אלה. המגמות ייקבעו על ידי צוות המוסד החינוכי בשיח עם צוות המטה (נציג האגף לחינוך מיוחד ונציג מינהל תקשוב, מדע וטכנולוגיה), בהתייחס לשיקולים ובהלימה לנוהל בחירת מגמה המפורט להלן.

שיקולים בבחירת מגמות

- גיוון בהתאמת המגמות גם בהתחשב במגדר.
- גיוון במגמות ביחס למגמות קיימות של התוכנית במכללה סמוכה, שבה פועלת התוכנית.

- משאבי המכללה במקצועות השונים ובפרט הימצאותן של תשתיות טכנולוגיות ומעבדות נדרשות וכן מורים מקצועיים המאשרים ללמד את תחומי המגמה.
  - צרכי שוק העבודה באזור והאפשרות למציאת מקומות התנסות הולמים לצעירים במהלך הלימודים.
  - מגמות אשר מותאמות ללימודי הסמכה טכנולוגית ברמות 1.1-2.3
- עם קבלת ההחלטה על שתי המגמות, מנהל המוסד החינוכי יפעל על פי ההנחיות ויגיש בקשה לאישור המגמה **דרך מוקד המקצוע** של המגמה.

ג. איתור, גיוס ובדיקת התאמת המועמדים לכיתה

- תהליך האיתור של תלמידים בכיתה י"ב אשר עשויים להתעניין בתוכנית לשנת הלימודים הבאה מתחיל בחודש דצמבר. מומלץ לחשוף באופן ראשוני גם תלמידים בכיתה י"א אשר יהיו מועמדים לתוכנית עם סיומם כיתה י"ב.
- התהליך כולל: יצירת קשר עם מוסדות חינוך וגורמים בקהילה, איתור מועמדים והורים של מועמדים אשר עשויים להתאים לתוכנית, קיום מפגשי חשיפה במוסד החינוכי ויום מרוכז לבדיקת התאמה.
- מסמכי התייעוד של היום המרוכז יובאו בפני ועדת קבלה אשר תקבע את הרכב הכיתה.

נספח א': פירוט רכיבי חובה בתוכנית²

אחריות	היקף הפעילות, תדירות	פרק זמן	פירוט	מטרה מרכזית	
מחנכת/ת הכיתה והמורים המקצועיים	12-10 ש"ש	עד סוף שנה א'	<p><u>מקצועות ליבה:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • אנגלית • עברית • עברית - לדוברי ערבית <p>מתמטיקה</p> <p>מקצוע מדעי</p>	עמידה בדרישות מקצועות הליבה בהיקף של 90 שעות בכל מקצוע היא רכיב הכרחי בדרישת ההסמכה הטכנולוגית	הוראת מקצועות הליבה
			ספורט, אזרחות, מיומנויות מחשב		מקצועות חובה נוספים
מחנכת/ת הכיתה, בשיתוף יועצת	3 ש"ש בכל שנה	במהלך שלוש שנות לימודים בתוכנית	עשרת תחומי חיים: אוטונומיה ועצמאות – על פי מיפוי צרכים ושיקול דעת המחנכת ובלבד שבמהלך שלוש שנים יעסקו בכל פרקי החובה בתוכנית	העמקת הידע, הגברת המודעות ושיפור מיומנויות להשתלבות התלמידים כאזרחים אוטונומיים ועצמאיים	סדנת הכנה לחיים אוטונומיים ועצמאיים

² פירוט נוסף של רכיבי התוכנית ומערכי שיעורים מומלצים ניתן למצוא [במארו הידע של 'מגמה לעתיד'](#)

נספח א': פירוט רכיבי חובה בתוכנית²

מטרה מרכזית	פירוט	פרק זמן	היקף הפעילות, תדירות	אחריות
סדנת הכנה לקריירה	2 ש"ש – סדנה	במהלך שלוש שנות הלימודים בתוכנית	3 ש"ש	מרפאה/ בעיסוק
	1 ש"ש לעיבוד הסיורים וההתנסויות			
סיורים במקומות עבודה	העמקת הידע בנושא קריירה בעולם העבודה המשתנה, פיתוח תמונת עתיד בתחום המקצועי ושיפור ערכים, כישורים ומיומנויות בדגש על עולם העבודה	בחירת מקומות תעסוקה מגוונים לסיורים	במהלך שלוש שנות הלימודים בתוכנית	לפחות שמונה סיורים בשנה, בתדירות של כאחת לחודש
				תכנון סיור – מקדם תעסוקה
התנסות בתעסוקה	התנסות פרטנית כללית במשך יום שלם	שנה א' - החל מסמסטר ב'	יום בשבוע	מקדם תעסוקה
	שיחת משותפת תתקיים במקום ההתנסות אחת לחודשיים, בהשתתפות מי מטעם הממונה במקום ההתנסות, הצעיר ומקדם התעסוקה	שנים ב' + ג'	יומיים בשבוע בתחום ההסמכה	

נספח א': פירוט רכיבי חובה בתוכנית ²					
מטרה מרכזית	פירוט	פרק זמן	היקף הפעילות, תדירות	אחריות	
<p>קורסים מקצועיים - חשיפה למקצועות מגוונים</p> <p>העמקת הידע על אודות מקצועות נוספים למקצוע ההסמכה</p> <p>הגברת המודעות בהתייחס להעדפות וליכולות, לעיסוקים ולתחומי מקצוע שונים</p> <p>היכרות עם עצמם בסביבות מקצועיות מגוונות</p>	<p>א. קורסים מקצועיים תומכי מגמה: קורס אחד בזיקה למגמת לימודיו של התלמיד באמצעות הזכיון של מינהל מדע וטכנולוגיה למטרה זו.</p> <p>ב. קורסי התנסות: קורס אחד בשנה משדות תעסוקה אחרים ושונים ממגמת לימודיו.</p>	<p>בכל שנה</p> <p>בשנים א' + ב'</p>	<p>כ-80 שעות</p> <p>סמסטר אחד בהיקף של שלוש ש"ש, סך הכול 45 שעות</p>		
<p>הכנה לשירות משמעותי</p> <p>עידוד הצעירים להתנדב לשירות צבאי או שירות לאומי-אזרחי</p>	<p>סדנה שבועית</p>	<p>שנה ב' סמסטר ב'</p>	<p>2 ש"ש</p>	<p>מחנכת/ת הכיתה או איש/ת צוות אחר לפי שיקול דעת הצוות בשיתוף עם עמותות מפעילות מטעם משרד הרווחה</p>	

נספח א': פירוט רכיבי חובה בתוכנית²

אחריות	היקף הפעילות, תדירות	פרק זמן	פירוט	מטרה מרכזית	
מחנכת/הכיתה או מורה אחר	2 ש"ש	שנה ג' - במשך כל השנה	היכרות עם יזמים שונים והתנסות בתכנון יוזמה עסקית בקבוצות קטנות	העמקת הידע בנושא והיכרות עם מושגי יסוד בעולם העסקים והארגונים	קורס יזמות
מורי המגמות הטכנולוגיות	משתנה במהלך שנות הלימוד. לפירוט ראו שעות הלימוד במקצועות השונים	שנה א' - בחודשיים הראשונים. כל הכיתה לומדת את שתי המגמות. אחרי תהליך בחירת מגמות, כל קבוצה לומדת את המגמה על פי הבחירה במשך שלוש שנים	לימודי המקצוע המוביל בהיקף של 3-1 יחידות לימוד לימודי מקצוע ההתמחות בהיקף של 5-1 יחידות לימוד	עמידה בדרישות ההסמכה המקצועית ברמה של 1.1 לכל הפחות	לימודי מגמה
מרפאה בעיסוק	אחת לשבוע – כל השנים	שלוש שנות לימודים בתוכנית	מפגש פרטני או בקבוצות של עד שלושה צעירים	שיפור במיומנויות נדרשות לתפקוד מיטבי בשוק העבודה	ליווי אישי תעסוקתי

נספח א': פירוט רכיבי חובה בתוכנית²

אחריות	היקף הפעילות, תדירות	פרק זמן	פירוט	מטרה מרכזית	
עובדי חינוך ממקצועות הבריאות והטיפול			תכנון מותאם לכל אחד מהצעירים, במסגרת תקצוב שעות הטיפול	העצמת הצעיר ושיפור תפקודו להשתלבות בעבודה	מענה וטיפול רגשי
שני אנשי צוות מטעם המוסד החינוכי (מחנכת, יועצת, פסיכולוג/ית)	אחת לחודש <u>א</u> סדרה של שמונה מפגשים תכופים בשנה לפי שיקול דעת הצוות ובהתאם להעדפות ההורים	שלוש שנות הלימודים בתוכנית	נושאים מרכזיים בסדרה: תעסוקת אנשים עם מוגבלות, שירות משמעותי, מימוש זכויות חינוך לעצמאות, קריירה, כניסת צעירים לשוק העבודה המשתנה וכן נושאים שיועלו על ידי המשתתפים ויימצאו מתאימים למפגשים אלו	הגברת המודעות והעמקת הידע בקרב ההורים על אודות נושאים שונים מותאמים לגיל ילדם ובפרט בהתייחס להשתלבות בעבודה ותוכניות המשך שיתוף ההורים בתהליך החינוכי	סדנה להורים

עם צעירים אשר נוסעים בתחבורה ציבורית למוסד החינוכי/ולהתנסות בעבודה יש לקיים במידת הצורך למידה עיונית והתנסות גם בנושא זה.

נספח ב': המשימות הנדרשות ליישום התוכנית במוסד החינוכי

- א. יישום מודל התוכנית.
- ב. קיום קשר סדיר עם המטה ועם הגורמים בקהילה.
- ג. איתור, גיוס ובדיקת התאמה של מועמדים.
- ד. פיתוח מקצועי.
- ה. תיאום, תכלול ותיעוד.

א. יישום מודל התוכנית

משימות
<ol style="list-style-type: none"> 1. גיוס צוות. 2. גיבוש תוכנית שנתית אשר תכלול את כל רכיבי התוכנית ובכללם: <ul style="list-style-type: none"> • גיבוש מערכת שעות לכל כיתה על פי מודל העבודה של התוכנית. • בחירת קורסים מקצועיים, תיאום וביצועם בהתאם להנחיות. • תיאום סדנאות להורים, מעקב ובקרה על קיומן. • תיאום רכיב ההכנה לשירות משמעותי עם הגופים המפעילים את השירות. • מעקב ובקרה אחר מילוי טופסי משוב/מדידה/מחקר. • תכנון ובקרה על ביצוע סיורים. • מעקב ובקרה אחר שיבוץ צעירים להתנסות ואחר קידום מטרות תעסוקתיות. • מעקב ובקרה אחר הצטרפות הבוגרים לתוכנית ההמשך. • ריכוז המעקב אחר התקדמות הצעירים לקראת זכאות להסמכה וגיבוש תוכניות לימוד מותאמות. • ישיבות סטטוס.   3. מעקב ובקרה אחר יישום התוכנית השנתית של כל כיתה. <ul style="list-style-type: none"> • תיאום וניהול ישיבות צוות רב-מקצועי ברמת הכיתה ומעקב אחרי ביצוע ההחלטות. • עזרה בהתאמה ובהנגשה של לימודי ההסמכה הטכנולוגית לצעירים.

ב. קשר עם המטה ועם שירותים בקהילה

משימות
4. קשר עם המפקח לחינוך מיוחד במחוז ונציג המתי"א - הזמנתם לשיבות סטטוס, הזמנתם לאירועים ולמפגשי חשיפה ועדכון על קיום ישיבות סיום השתתפות.
5. מעקב ובקרה אחר קיומן של ועדות זכאות ואפיון ופניית הרשות שבה מתגורר התלמיד לוועדת שיבוץ ברשות שבה פועלת המסגרת לשיבוץ הצעירים.
6. קשר עם זכין משרד העבודה והשירותים החברתיים - הגורם המעסיק את מקדמי התעסוקה ואמון על העסקתם והכשרתם.
7. ישיבות סטטוס - תיאום מועד הישיבה, בחינה משותפת וגיבוש נושאים לדיון, מעקב ודיווח אחר יישום ההחלטות, הכנת מצגת.
8. תיאום מפגשי הדרכה עם מדריכות ארציות לשם היועצות ותכנון.

ג. איתור, גיוס ובדיקת התאמה של מועמדים

משימות
9. שיתוף כל הצוות החינוכי בתכנון ובביצוע תהליך האיתור והגיוס, חלוקת תפקידים ותיאום.
10. פנייה לגורמים מפנים וקשר שוטף איתם (בתי ספר, מתי"אות, פיקוח, מחלקת חינוך, ועוד).
11. הצגת התוכנית בירידים וכינוסים רלוונטיים.
12. קשר עם הורים ומועמדים.
13. תיאום, תכנון והובלה של ערבי חשיפה להורים, למועמדים ולבעלי עניין אחרים.
14. איסוף דוחות מחנכת של המועמדים, עיון בהם והזמנת מועמדים מתאימים להמשך התהליך.
15. תיאום, תכנון והובלת ימים מרוכזים לבדיקת התאמה.
16. תיאום ישיבות של ועדת הקבלה במכללה (שלב א').
17. תיאום ישיבה של ועדת הקבלה במשרד (שלב ב'), כולל הכנת החומר לוועדה.
18. שליחת התשובות למועמדים/ות.

נספח ג': בקשה להכרה בנכות

עד היום לא הוכרו לי אחוזי נכות ואני מעוניין לבהון הכרה באחוזי נכות, כיצד מתחילים?

באם אתה מעל גיל 18, אתה יכול להגיש בקשת תביעה לקצבת נכות כללית בו תבחן זכאותך לכך בהתאם לאחוזי נכות שיקבעו עבורך בוועדה הרפואית אליה תוזמן. לצורך הגשת התביעה יש למלא טופס תביעה ולצרף מסמכים רפואיים כמפורט על ידי הביטוח הלאומי באופן הגשת תביעה. ניתן להגיש את התביעה בצורה מקוונת באתר של ביטוח לאומי. ליעוץ והכנה ללא תשלום לוועדות הרפואיות ניתן לפנות לקבלת שירות במרכזי "יד מכוונת" בטלפון *2496.

במקרה של נכות נפשית, כיצד אני מממש את זכויותי בתחום תעסוקה מסל שיקום?

אדם המתמודד עם מגבלה נפשית (בשיעור של 40% נכות מביטוח לאומי או הכרה אחרת שאינה על ידי ביטוח לאומי) יכול להיעזר במערך השיקום בקהילה לצורך קידום תהליך שיקומי אישי ולפנות בבקשה לקבלת סל שיקום. הפנייה לקבלת סל שיקום תעשה על ידי פנייה לוועדת שיקום איזורית באמצעות גורם מפנה כגון עו"ס מקופת חולים, מטפל אישי וכד'. הוועדה תקבע באילו תחומים תוכל לקבל סיוע, אחד התחומים בסל הוא תחום התעסוקה. ניתן גם לפנות באופן עצמאי. פרטים נוספים ניתן למצוא באתר [ההסברי משרד הבריאות](#) או להתקשר לקול הבריאות בטלפון *5400.